

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту довкілля
та природних ресурсів України
від 24.07.2023 № 522

(у редакції наказу Міндовкілля
24 жовтня 2024 року № 1330)

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГАЛИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК**

2024

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Галицький національний природний парк (далі – Парк) створений відповідно до Указу Президента України від 09.08.2004 № 877 «Про створення Галицького національного природного парку», є об'єктом природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.

Парк розташований на території Івано-Франківського району Івано-Франківської області.

1.2. Парк є бюджетною, неприбутковою, природоохоронною, рекреаційною, культурно-освітньою, науково-дослідною установою і входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення та використання.

1.3. Парк є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки у територіальному органі Казначейства і утримується за рахунок коштів державного бюджету.

Парк має печатку із зображенням Державного герба України та своїм найменуванням, бланки, штампи, офіційну емблему, що реєструються в установленому порядку.

1.4. Парк віднесено до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України.

1.5. Парк у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про Червону книгу України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», «Про наукову і науково-технічну діяльність», міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, іншими нормативно-правовими актами, Проектом організації території Парку, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів (далі – Проект організації території), а також цим Положенням.

Завдання, науковий профіль, характер функціонування і режим території Парку визначаються у цьому Положенні.

1.6. Загальна площа Парку 14684,8 га, у тому числі – 12159,3 га, що надаються Парку у постійне користування, та 2525,5 га, що включаються до його складу без вилучення у землекористувачів.

1.7. Право Парку на постійне користування земельними ділянками оформлюється відповідно до Земельного кодексу України, Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

1.8. Ділянки землі та водного простору з усіма природними ресурсами та об'єктами вилучаються з господарського використання і надаються Парку в постійне користування у порядку, встановленому законодавством.

1.9. Межі земельних ділянок, що перебувають у користуванні Парку встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками в порядку, визначеному законодавством. Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок, що перебувають у користуванні

Парку та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру у встановленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при реконструкції та розвитку прилеглих територій.

1.10. На території Парку у визначених місцях встановлюються необхідні державні інформаційні та охоронні знаки затвердженого зразка.

1.11. Місцезнаходження Парку: вул. Галицька, 1-В, с. Крилос, Івано-Франківський район, Івано-Франківська область, 77162.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Парк створено з метою збереження, відтворення та раціонального використання типових та унікальних лісових та лісостепових природних комплексів Передкарпаття, що мають важливе природоохоронне, наукове, естетичне, освітнє, рекреаційне та оздоровче значення.

2.2. Основними завданнями Парку є:

збереження цінних природних та історико-культурних комплексів і об'єктів;

створення умов для організованого туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних природних комплексів та об'єктів;

проведення наукових досліджень природних комплексів та їх змін в умовах рекреаційного використання, розробка наукових рекомендацій з питань охорони навколишнього природного середовища та ефективного використання природних ресурсів;

проведення екологічної освітньо-виховної роботи.

3. УПРАВЛІННЯ

3.1. Управління Парком здійснюється відповідно до вимог законодавства спеціальною адміністрацією (далі – адміністрація).

3.2. Адміністрацію очолює директор, який призначається на посаду на контрактній основі та звільняється з посади Держлісагентством за погодженням з Міндовкілля відповідно до законодавства.

До складу адміністрації входять відповідні наукові підрозділи, служби охорони, екологічної освіти, господарського та іншого обслуговування згідно із затвердженим штатним розписом.

3.3. Адміністрація:

розробляє структуру, штатний розпис, кошторис доходів та видатків та подає на затвердження в установленому порядку Держлісагентству;

складає виробничо-фінансові плани у встановленому порядку та погоджує їх у Держлісагентстві.

3.4. Для забезпечення виконання основних завдань та проведення природоохоронних заходів, науково-дослідних, господарських та інших робіт на території Парку, адміністрація має право в установленому порядку:

створювати відповідні структурні підрозділи (відділи, лабораторії, природознавчі музеї, еколого-просвітницькі та логістичні центри, природоохоронні науково-дослідні відділення, лісові розсадники, теплиці тощо) і допоміжні підрозділи;

здійснювати будівництво, ремонт та придбання адміністративних, лабораторних, житлових та господарських споруд, музеїв, еколого-освітніх центрів, доріг, ліній електропередач, влаштування телефонного та радіозв'язку, інших інженерних мереж, пов'язаних з діяльністю Парку;

надавати платні послуги згідно з законодавством;

публікувати результати своїх наукових досліджень або оприлюднювати їх іншими способами;

отримувати, передавати та поширювати наукову та еколого-освітню інформацію із збереженням всіх авторських прав у встановленому порядку;

брати участь у судових справах в якості позивача, відповідача, третьої особи, заявника, потерпілого, заінтересованої особи;

проводити регулювання чисельності тварин у порядку визначеному законодавством;

встановлювати інформаційно-пропускні пости для регулювання інтенсивності відвідування в зонах Парку в різний період року;

здійснювати інші види діяльності, не заборонені законодавством.

3.5. Директор Парку:

забезпечує виконання завдань, визначених у пункті 2.2 цього Положення;

видає в межах своєї компетенції накази;

представляє Парк в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, судових органах, підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності;

розпоряджається коштами та майном відповідно до законодавства;

відповідає за результати діяльності перед Держлісагентством;

визначає функціональні обов'язки працівників Парку;

призначає та звільняє з посади першого заступника директора-головного лісничого, заступника директора з наукової діяльності, головного бухгалтера, головного економіста та уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції за погодженням з Держлісагентством відповідно до законодавства;

інших працівників Парку згідно штатного розпису директор призначає на посаду та звільняє з посади в установленому порядку згідно із законодавством;

здійснює інші повноваження, передбачені законодавством.

3.6. У разі відсутності директора з поважних причин (відрадження, відпустки, тимчасова непрацездатність тощо), його обов'язки виконує перший заступник директора-головний лісничий.

3.7. Кадри наукових, інженерно-технічних та інших штатних працівників Парку комплектуються відповідно до вимог законодавства.

3.8. Для вирішення наукових або науково-технічних проблем у Парку створюється науково-технічна рада (далі – НТР). Положення про НТР, її склад та напрями діяльності затверджуються Держлісагентством.

3.9. Виробничі, трудові та соціально-економічні відносини адміністрації з

працівниками регулюються чинним законодавством.

3.10. Трудовий колектив складають всі працівники Парку. З метою регулювання виробничих, трудових, соціально-економічних відносин та узгодження інтересів працівників і адміністрації, між ними, у відповідності до законодавства, укладається колективний договір, який підписується уповноваженими представниками сторін.

Повноваження трудового колективу реалізуються відповідно до законодавства.

3.11. Для виконання окремих робіт (надання послуг) Парк може залучати громадян, виробничі, творчі та інші колективи, спеціалістів наукових і вищих навчальних закладів, укладаючи з ними відповідні цивільно-правові договори у встановленому законодавством порядку.

3.12. Парк створює умови для підвищення професійного рівня і кваліфікації працівників.

3.13. Місцеві органи влади та громадськість сприяють діяльності адміністрації в збереженні та охороні природних комплексів та виконанні поставлених перед нею завдань.

4. СТРУКТУРА ТА РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ

4.1. Територія Парку враховується в усіх видах землевпорядної, містобудівної та проєктної документації.

4.2. Функціональне зонування території Парку здійснюється відповідно до Проєкту організації території, що затверджується в установленому порядку Міндовкілля.

4.3. На території Парку з урахуванням природоохоронної, оздоровчої, наукової, рекреаційної, історико-культурної та інших цінностей природних комплексів та об'єктів, їх особливостей встановлюється диференційований режим щодо їх охорони, відтворення та використання згідно з функціональним зонуванням:

- заповідна зона;
- зона регульованої рекреації;
- зона стаціонарної рекреації;
- господарська зона.

4.3.1. Заповідна зона призначена для охорони та відновлення найбільш цінних природних комплексів.

На території заповідної зони забороняється будь-яка господарська та інша діяльність, що суперечить цільовому призначенню цієї зони, порушує природний розвиток процесів та явищ і створює загрозу шкідливого впливу на її природні комплекси та об'єкти, а саме:

будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту і зв'язку, не пов'язаних з діяльністю Парку, розведення вогнищ, влаштування місць відпочинку населення, стоянка транспорту, а також проїзд і прохід сторонніх осіб, прогін свійських тварин, пересування механічних транспортних засобів, за винятком шляхів загального користування, лісосплав, проліт літаків

та вертольотів нижче 2000 метрів над землею, подолання літаками звукового бар'єру над територією заповідної зони та інші види штучного шумового впливу, що перевищують установлені нормативи;

геологорозвідувальні роботи, розробка корисних копалин, порушення ґрунтового покриву, та гідрологічного і гідрохімічного режимів, руйнування геологічних відслонень, а також добування піску та гравію в річках та інших водоймах, застосування хімічних засобів;

усі види лісокористування, проведення рубок головного користування та всіх видів поступових та суцільних рубок, рубка дуплястих дерев, а також заготівля кормових трав, лікарських та інших рослин, квітів, насіння, очерету;

випасання худоби, вилов і знищення диких тварин, порушення умов їх оселення, гніздування, інші види користування рослинним і тваринним світом, що призводять до порушення природних комплексів;

мисливство, селекційний відстріл тварин, рибальство, туризм, інтродукція нових видів рослин і тварин, лісокультурні роботи, всі види екскурсій, крім пішохідних, біотехнічні заходи, сінокосіння механізованими засобами, проведення заходів з метою збільшення чисельності окремих видів тварин понад допустиму науково-обґрунтовану ємність угідь, збирання колекційних та інших матеріалів, за винятком матеріалів, необхідних для виконання наукових досліджень.

Для збереження і відтворення корінних природних комплексів, проведення науково-дослідних робіт та виконання інших завдань у заповідній зоні відповідно до Проекту організації території в установленому порядку, допускається:

виконання відновлювальних робіт на землях з порушеними корінними природними комплексами, а також здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів Парку внаслідок антропогенного впливу – відновлення гідрологічного режиму, збереження та відновлення рослинних угруповань, що історично склалися, видів рослин і тварин, які зникають, тощо;

здійснення протипожежних заходів та вибіркового діагностичного відстрілу диких тварин для ветеринарно-санітарної експертизи, що не порушують режиму заповідної зони;

спорудження у встановленому порядку будівель та інших об'єктів, необхідних для виконання поставлених перед заповідною зоною завдань;

збір колекційних та інших матеріалів, виконання робіт, передбачених планами довгострокових стаціонарних наукових досліджень, проведення екологічної освітньо-виховної роботи.

У разі термінової необхідності за рішенням НТР Парку на території заповідної зони можуть проводитися заходи, спрямовані на охорону природних комплексів, ліквідацію наслідків аварій, стихійного лиха, не передбачені Проектом організації території.

Для ліквідації наслідків аварій та стихійного лиха, у результаті яких виникає пряма загроза життю людей чи знищення заповідних природних комплексів, особливо термінові заходи здійснюються за рішенням адміністрації Парку.

Зменшення заповідної зони не допускається, на межах заповідної зони встановлюються спеціальні знаки. Дороги, що ведуть у заповідну зону, обмежуються шлагбаумами.

4.3.2. Зона регульованої рекреації – у її межах проводяться короткостроковий відпочинок та оздоровлення населення, огляд особливо мальовничих і пам'ятних місць.

На території зони регульованої рекреації забороняється:

рубки лісу головного користування, суцільні санітарні рубки, вибіркові санітарні рубки, які призведуть до зменшення повноти насаджень нижче встановленого показника;

будь-яке будівництво, у тому числі промислових, господарських і житлових об'єктів, не пов'язаних з діяльністю Парку;

розробка корисних копалин, кар'єрів, порушення ґрунтового покриву, геологорозвідувальні роботи;

промислове рибальство, мисливство, промислова заготівля лікарських рослин;

проїзд та стоянка автомобільного та гужового транспорту поза дорогами загального користування, крім службового при виконанні працівниками своїх службових обов'язків;

організація та проведення масових спортивних та туристичних заходів, розміщення наметових таборів, човнових станцій, без погодження з адміністрацією Парку;

розведення вогнищ поза межами відведених для цього місць;

застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування;

порушення режиму прибережних смуг та водоохоронних зон;

використання плавзасобів, обладнаних двигунами внутрішнього згоряння, в межах водойм, які входять до зони регульованої рекреації, за виключенням плавзасобів, які використовуються спеціально уповноваженим органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання і охорони природних ресурсів, його територіальними органами, адміністрацією Парку, а також рятувальними службами під час виконання своїх службових обов'язків;

миття та обслуговування транспортних засобів та техніки, влаштування літніх таборів для худоби в прибережних захисних смугах водойм;

скидання неочищених стічних вод, використовуючи рельєф місцевості (балки, пониззя, кар'єри тощо), а також у потічки;

розміщення кладовищ, скотомогильників, звалищ, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, полів фільтрації;

діяльність, яка призводить до зміни історично сформованого природного ландшафту;

пошкодження геологічних та гідрологічних об'єктів;

самовільне використання земель, водойм та інших природних ресурсів;

знищення або пошкодження лісових культур, молодняку природного походження, самосіву на площах, призначених для лісовідновлення, сіянців і саджанців у розсадниках та на плантаціях, газонів і квітників;

знищення або пошкодження рослинного покриву;

збір рідкісних та занесених до Червоної книги України та тих, що підлягають охороні на території України видів рослин, їх квітів і плодів;

знищення та відлов усіх видів тварин, у тому числі занесених до Червоної книги України та тих, що підлягають охороні на території України, розорення їх жител, гнізд, нір, місць перебування та розмноження;

знищення або пошкодження шляхів, рекреаційних об'єктів та інших споруд;

застосування піротехнічних виробів, інших видів штучного впливу шуму, що перевищують установлені нормативи;

археологічно-пошукові роботи без погодження з адміністрацією;

знищення або пошкодження інформаційно-охоронних та інших знаків;

збір наукового, начального матеріалу та проведення досліджень без погодження з адміністрацією;

інша діяльність, що може негативно вплинути на стан природних комплексів та об'єктів.

У зоні регульованої рекреації дозволяється у встановленому порядку:

влаштування та відповідне обладнання туристських маршрутів та екологічних стежок, тимчасових наметових таборів, оглядових майданчиків, інших об'єктів благоустрою, організація природоохоронної пропаганди;

проведення вибіркового санітарних рубок і заходів, пов'язаних із збереженням, відтворенням і ефективним використанням природних комплексів та об'єктів згідно з Проектом організації території, вимог цього Положення та законодавства;

регульований збір грибів, ягід, плодів дикорослих рослин із дотриманням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

збір наукового та учбового матеріалу, проведення навчальних практик тощо;

любительське рибальство на спеціально відведених ділянках відповідно до вимог Правил любительського рибальства, затверджених наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.09.2022 № 700, зареєстрованим у Мін'юсті 16.11.2022 за № 1412/38748;

регулювання чисельності диких тварин до оптимальної та шкідливих тварин до санітарно встановленої норми на підставі наукового обґрунтування, рішення НТР та відповідного дозволу.

4.3.3. Зона стаціонарної рекреації – призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, туристичних таборів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів Парку.

Забороняється будь-яка господарська діяльність, що не пов'язана із цільовим призначенням цієї функціональної зони або може шкідливо вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони і зони регульованої рекреації, у тому числі проведення суцільних санітарних рубок.

4.3.4. У межах господарської зони забороняються рубки головного користування і проводиться господарська діяльність, спрямована на виконання покладених на Парк завдань, знаходяться населені пункти, об'єкти комунального призначення Парку, а також землі інших землевласників і землекористувачів, що включені до складу Парку, на яких господарська діяльність здійснюється з додержанням вимог та обмежень, встановлених для зон антропогенних ландшафтів біосферних заповідників.

4.4. На території зони регульованої рекреації, стаціонарної рекреації та господарської зони забороняється будь-яка діяльність, яка призводить або може призвести до погіршення стану навколишнього природного середовища та зниження рекреаційної цінності території Парку, у тому числі мисливство.

4.5. Використання природних ресурсів на території Парку здійснюється у загальному та спеціальному порядках. Загальне використання природних ресурсів здійснюється відповідно до цього Положення, Проекту організації території та з урахуванням вимог режиму території. Забезпечення додержання режиму території Парку під час використання природних ресурсів у загальному порядку покладається на його адміністрацію.

Спеціальне використання природних ресурсів (крім об'єктів Червоної книги України) у межах території Парку здійснюється на підставі дозволів, виданих уповноваженими органами на місцях у галузі охорони навколишнього природного середовища у межах лімітів, затверджених Міндовкілля.

4.6. У межах Парку забороняється:

у період розмноження диких тварин, з 1 квітня до 15 червня, проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

розорювання або в інший спосіб пошкодження, ліквідація природних місць мешкання диких тварин (нір, барлогів, гнізд тощо);

здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів навколо місць гніздування хижих птахів, занесених до Червоної книги України (радіусом 500 метрів), та чорного лелеки (радіусом 1000 метрів), токовищ глухарів, тетеруків (радіусом 300 метрів).

5. ОХОРОНА

5.1. Охорона території Парку покладається на службу його охорони, що входить до складу служби державної охорони природно-заповідного фонду України.

5.2. Службу державної охорони Парку (далі – служба держохорони) очолює директор Парку, який несе повну відповідальність за організацію її діяльності та забезпечення додержання режиму території, а також збереження, відтворення та раціональне використання природних комплексів і ресурсів у межах його території.

5.3. Повноваження служби держохорони визначаються законодавством.

5.4. Основними завданнями служби держохорони є:

забезпечення додержання режиму охорони Парку;
попередження та припинення порушень природоохоронного законодавства на території Парку.

5.5. Підприємства, організації та установи, розташовані на території Парку проводять господарську та іншу діяльність з додержанням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища і несуть відповідальність за порушення режиму території Парку.

5.6. Порушення вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища на території Парку тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну та/або кримінальну відповідальність.

5.7. Розмір шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища на території Парку, визначається в установленому законодавством порядку та підлягає компенсації в повному обсязі.

5.8. Державний контроль за додержанням режиму Парку здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

5.9. Громадський контроль за додержанням режиму території Парку здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

6. НАУКОВА ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

6.1. Наукова та науково-технічна діяльність на території Парку проводиться з метою вивчення природних процесів, забезпечення постійного спостереження за їх змінами, екологічного прогнозування, розроблення наукових основ охорони, відтворення та використання природних ресурсів та найбільш цінних об'єктів, для забезпечення збереження, охорони та відтворення природних комплексів та об'єктів, особливо рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України та міжнародних Червоних списків, дослідження та збереження історико-культурних цінностей за основними напрямками і в порядку, передбаченому Положенням про наукову та науково-технічну діяльність природних і біосферних заповідників та національних природних парків, затвердженого наказом Мінприроди від 29.10.2015 № 414, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.11.2015 за № 1444/27889.

Основними напрямками наукової та науково-технічної діяльності Парку є здійснення фундаментальних та прикладних наукових досліджень функціонування екосистем в умовах заповідних режимів, які включають:

ведення Літопису природи;

організацію та здійснення систематичних спостережень (моніторингу) за станом та динамікою природних комплексів та об'єктів, екосистем та клімату;

інвентаризацію об'єктів флори та фауни, рослинних угруповань, природних середовищ (оселищ) та ландшафтного різноманіття тощо;

розроблення наукових рекомендацій (програм, планів дій) щодо збереження і відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослинного і тваринного світу, занесених до Червоної книги

України, до регіональних переліків видів рослин і тварин, що підлягають особливій охороні, та/або до переліків видів рослин і тварин, що підлягають охороні згідно з міжнародними зобов'язаннями, відновлення порушених корінних природних комплексів, гідрологічного режиму, збереження та відновлення рослинних угруповань, що історично склалися, запобігання проникненню чужорідних видів рослин і тварин, які загрожують екосистемам, середовищам існування або видам, контролю або усунення таких чужорідних видів;

дослідження разом із фахівцями з охорони пам'яток історії та культури історико-культурних цінностей на території Парку для розроблення рекомендацій щодо поліпшення їх збереження;

підготовку наукових матеріалів та рекомендацій, необхідних для провадження екологічної освітньо-виховної роботи, рекреаційної та інших видів діяльності Парку;

створення та ведення наукових фондів, баз даних, інформаційних систем;

первинний облік кадастрових відомостей щодо територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

6.2. Основною формою узагальнення результатів наукових досліджень та спостережень за станом і змінами природних комплексів на території Парку є його Літопис природи, який ведеться в установленому порядку за Програмою Літопису природи для заповідників та національних природних парків, затвердженою спільним наказом Міністерства екології та природних ресурсів України та Національної академії наук України від 25.11.2002 № 465/430.

6.3. Парк має право:

брати участь в екологічних, регіональних, галузевих, державних, загальнодержавних, міжнародних програмах, а також конференціях, симпозіумах тощо;

здійснювати наукову та науково-технічну діяльність на замовлення та у відповідності до договорів з іншими заінтересованими організаціями та установами з природоохоронних та інших питань, віднесених до компетенції адміністрації Парку;

формувати фонди наукових матеріалів (поповнення колекційних матеріалів, фенотек, ценотек тощо), обмінюватися експонатами у встановленому порядку тощо.

6.4. Для здійснення наукової та науково-технічної діяльності у складі адміністрації Парку створюються структурні підрозділи (відділи, сектори, лабораторії).

6.5. Щорічні плани заходів з наукової та науково-технічної діяльності Парку та звіти про їх виконання розглядаються його НТР та затверджуються директором Парку.

6.6. Наукові дослідження на території Парку можуть здійснюватися іншими науково-дослідними установами та організаціями на основі єдиних програм і планів науково-дослідних робіт чи спеціальних угод між цими установами та організаціями й адміністрацією Парку.

7. ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТНЬО-ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

7.1. У Парку проводиться екологічна освітньо-виховна робота з метою цілеспрямованого впливу на світогляд, поведінку і діяльність місцевого населення та відвідувачів стосовно збереження природної спадщини країни, природних комплексів територій та об'єктів Парку, забезпечення підтримки природоохоронної діяльності Парку шляхом поширення знань і підвищення обізнаності щодо цінностей біологічної та ландшафтної різноманітності, формування екологічної свідомості та виховання поваги до природи за основними напрямками і з використанням форм діяльності, визначених у Положенні про екологічну освітньо-виховну роботу установ природно-заповідного фонду, затвердженому наказом Мінприроди від 26.10.2015 № 399, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 11.11.2015 за № 1414/27859.

7.2. Основними напрямками екологічної освітньо-виховної роботи Парку є: ведення освітньо-виховних робіт щодо необхідності збереження природних та історико-культурних цінностей на території Парку, інших існуючих у регіоні та країні територіях та об'єктах природно-заповідного фонду;

ознайомлення громадян із законодавством України, міжнародними конвенціями та договорами/угодами у природоохоронній сфері;

інформування місцевого населення та відвідувачів про діяльність Парку та забезпечення доступу громадян до публічної інформації;

формування наукових знань, поглядів і переконань, які закладають основи відповідального ставлення до навколишнього природного середовища і, зокрема, територій та об'єктів природно-заповідного фонду України;

створення позитивного іміджу Парку і забезпечення підтримки природоохоронної діяльності Парку місцевим населенням та відвідувачами.

7.3. Парк у сфері екологічної освітньо-виховної роботи співпрацює з усіма верствами населення, підприємствами, установами та організаціями усіх форм власності, органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, громадськими та міжнародними організаціями, насамперед з дошкільними, загальноосвітніми, позашкільними, професійно-технічними та вищими навчальними закладами, ЗМІ.

7.4. Для організації екологічної освітньо-виховної роботи в Парку створюється структурний підрозділ.

7.5. Щорічні плани заходів та звіти з екологічної освітньо-виховної роботи Парку розглядаються його НТР та затверджуються директором Парку.

8. РЕКРЕАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

8.1. Рекреаційна діяльність на території Парку здійснюється відповідно до Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, затвердженого наказом Міндовкілля від 26.07.2022 № 256, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12.09.2022 за № 1043/38379.

8.2. Основними напрямками провадження рекреаційної діяльності на території Парку є:

створення умов для здійснення рекреаційної діяльності з додержанням режиму Парку;

встановлення допустимих антропогенних (рекреаційних) навантажень на територію Парку;

організація та облаштування інформаційно-туристичних центрів, еколого-освітніх стежок, туристичних маршрутів, оглядових майданчиків, рекреаційних ділянок, кемпінгів, таборів для відпочинку;

поширення інформації рекламного та інформаційного змісту (оприлюднення у засобах масової інформації та на вебсайтах інформації про рекреаційні ресурси і послуги, а також про суб'єктів рекреаційної діяльності в межах Парку та/або поруч з ними);

вивчення, узагальнення та впровадження кращого національного і закордонного досвіду і практики з організації рекреаційної діяльності;

формування в рекреантів і місцевих жителів культури оздоровлення, відпочинку та туризму на природі, бережливого та гуманного ставлення до природної і культурної спадщини;

організація та забезпечення надання платних послуг, пов'язаних із забезпеченням провадження рекреаційної діяльності на території Парку.

8.3. Для організації рекреаційної діяльності в Парку створюється структурний підрозділ.

8.4. Парк:

забезпечує організацію рекреаційної інфраструктури, створення мережі еколого-освітніх та науково-пізнавальних маршрутів, рекреаційних зон для забезпечення сприятливих умов для відпочинку населення та відвідувачів Парку;

здійснює роботи з оцінки рекреаційних ресурсів (природні, історико-культурні, етнографічні тощо);

проводить дослідження, пов'язані із забезпеченням провадження рекреаційної діяльності відповідно до законодавства.

8.5. Рекреаційна діяльність на території Парку організовується спеціальним підрозділом адміністрації Парку, а також іншими підприємствами, установами та організаціями на підставі угод з адміністрацією Парку.

9. ФІНАНСУВАННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

9.1. Фінансування заходів, пов'язаних із функціонуванням Парку, здійснюється відповідно до законодавства за рахунок коштів загального та спеціального фондів Державного бюджету України. Для цієї мети можуть також залучатися кошти місцевих бюджетів, благодійних фондів, підприємств, установ, організацій, громадян та інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

9.2. Кошти, отримані в результаті надання платних послуг згідно з Переліком платних послуг, які можуть надаватися бюджетними установами

природно-заповідного фонду, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2000 № 1913, є власними коштами Парку і вилученню не підлягають. Ці кошти використовуються відповідно до законодавства та згідно з кошторисом Парку, затвердженим Держлісагенством в установленому порядку, зокрема до 50 відсотків зазначених надходжень – на преміювання працівників відповідно до їх особистого внеску в загальні результати роботи під час організації та надання таких послуг.

9.3. Матеріально-технічне забезпечення Парку здійснюється у встановленому законодавством порядку.

9.4. Адміністрація може встановлювати плату за відвідування території в установленому законодавством порядку.

9.5. Парк може подавати в установленому порядку запити про виділення коштів для здійснення природоохоронних заходів.

10. МАЙНО

10.1. Майно Парку складають основні фонди, а також інші матеріальні цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі Парку.

10.2. Майно Парку є державною власністю і закріплюється за ним на праві оперативного управління. Парк володіє, користується і розпоряджається зазначеним майном за погодженням з Держлісагенством, вчиняючи щодо нього дії, що не суперечать вимогам законодавства і цьому Положенню.

10.3. Земля, основні фонди, інше державне майно не можуть бути предметом застави.

10.4. Списання державного майна з балансу може здійснюватися Парком тільки в порядку, передбаченому законодавством.

10.5. Джерелами формування майна Парку є бюджетні асигнування, кошти спеціального фонду, благодійні внески, пожертвування організацій, установ, громадян та інші надходження, не заборонені законодавчими актами України.

10.6. Парк має право за погодженням з Держлісагенством здавати в установленому порядку в оренду майно, яке не використовується в природоохоронних, наукових і виробничих цілях, на вигідних для Парку умовах.

10.7. Збитки, заподіяні Парку внаслідок порушення його майнових прав юридичними і фізичними особами, відшкодовуються в установленому законодавством порядку, у тому числі за рішеннями суду.

11. ЗВІТНІСТЬ І КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ

11.1. Парк веде бухгалтерський, оперативний облік, складає періодичну, квартальну, фінансову річну та статистичну звітність і подає її в установленому порядку відповідно до законодавства.

11.2. Директор та головний бухгалтер Парку несуть персональну відповідальність відповідно до законодавства за правильність та достовірність бухгалтерського та оперативного обліку, періодичної, квартальної, річної

фінансової та статистичної звітності, а також за збереження фінансової документації.

11.3. Парк звітує про свою діяльність перед Держлісагенством та відповідними органами державної виконавчої влади в порядку і строки, визначені законодавством.

11.4. Контроль за діяльністю Парку здійснює Держлісагентство та інші спеціально уповноважені на те органи державної виконавчої влади відповідно до законодавства.

11.5. Парк несе відповідальність згідно з законодавством за порушення договірних зобов'язань, кредитно-розрахункової і податкової дисципліни, достовірність результатів досліджень, висновків і рекомендацій.

12. ВЗАЄМОДІЯ З ПІДПРИЄМСТВАМИ, УСТАНОВАМИ, ОРГАНІЗАЦІЯМИ ТА ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ НА ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ

12.1. Парк взаємодіє з підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами-підприємцями відповідно до національного законодавства і міжнародних договорів.

12.2. Підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, а також фізичні особи-підприємці, які розташовані на території Парку (далі – суб'єкти господарювання), здійснюють господарську діяльність на території Парку згідно із законодавством, Проектом організації території, а також цим Положенням.

12.3. З суб'єктами господарювання, які здійснюють свою діяльність на території Парку, адміністрацією укладаються цивільно-правові та/або господарські договори/угоди.

12.4. Заінтересовані суб'єкти господарювання здійснюють обов'язкове екологічне страхування відповідальності з метою компенсації шкоди, заподіяної на території Парку внаслідок стихійних природних явищ чи промислових аварій і катастроф.

12.5. Для координації діяльності з питань використання природних комплексів та об'єктів підприємствами, установами та організаціями, у межах території Парку, адміністрація Парку може створювати координаційну раду із представників місцевих органів виконавчої влади та керівників цих підприємств, установ та організацій.

13. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

13.1. Парк може брати участь у міжнародному співробітництві у сфері збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, особливо видів тваринного і рослинного світу та природних оселищ, занесених до міжнародних Червоних списків.

13.2. Парк може брати участь у розробці та участі в реалізації міжнародних наукових та інших програм і проєктів, обміні науковою інформацією,

підвищенні кваліфікації співробітників Парку, входити до складу міжнародних природоохоронних асоціацій, об'єднань, організацій тощо.

14. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ ПАРКУ

14.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу території Парку проводиться відповідно до законодавства.

15. ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АДМІНІСТРАЦІЇ ПАРКУ

15.1. Припинення діяльності Парку проводиться в установленому законодавством порядку.

15.2. Ліквідація адміністрації Парку здійснюється в порядку, передбаченому законодавством.

**Директор Департаменту
природно-заповідного фонду та
біорізноманіття**

Павло ІВАНОВ